

Милован Глишић „Прва бразда“

Милован Глишић (1847-1908), приповедач и драмски писац. Потиче из сељачке породице у којој је негована народна књижевност (његов отац је певао уз гусле).

У српској књижевности припада периоду реализма. Живео је у време владавине Милана Обреновића у којој је народ био непросвећен. Оснивач је сеоске реалистичке приповетке у Србији. Теме је налазио у стварности. „Прва бразда“ једна је од најлепших идеалистичких српских прича, права химна раду.

- Радња приповетке одвија се у Србији после Другог српско-турског рата.

„Прва бразда“ (одломак)

Пролазила година по година.

Миона се већ навикла на самотињу и терет. Чисто сад не би веровала да може бити и друкчије! Деца јој поодрасла. Огњан узео петнаесту годину. Иде у школу. Велики је ђак. Душанка навршила тринаесту. Она увелико одмењује мајку у кућевним пословима. Ако Миона зором подрани на њиву да ужање који сноп више, или оде на ливаду да попласти оно што је Јеленко јуче покосио - неће у подне, кад се врати кући, остати без ручка. Душанка се брине о том, као каква матора редуша. Уме чак и погачу да умеси... Најмлађи, Сенадин, узео је девету годину. Још гради понекад пуцаљке од зове, али је кадар да причува јагањце и да истера овце на попас. Вајдица је и од њега.

Хвала богу, дечица су Мионина здрава и весела, разборита и вредна. Одевена су као из најбоље газдинске куће. Миони је пуно срце кад их погледа.

- Тићи моји лепи!... - шапутала би често, уздахнувши. - Боже јаки, молим ти се, подржи ме у здрављу и снази док ми не ојачају ова крила моја!...

Добар је бог. Он је саслушао ову усрдну молитву самохране удовице.

Људи из села дивили су се дурашности Миониној. Свуд су је хвалили и њоме укоревали своје домаћице кад би се мало олениле. Само једно им беше за чудо: како је могла тако самохрана одвојити од куће Огњана и опремити га у школу! То су јој као и замерали.

И сам Јеленко прекорео је једанпут Миону због тога. Беше се свратио са својим стрицем, старим Јездимиром, па после разговора о свему и свачему, рећи ће снаси:

- Вала, свак ти се живи чуди како се дајаниш... Јеси вредна, јеси паметна. Само си нешто слудовала...

- А шта то, дешо? - упита Миона и погледа Јеленка мало зачуђено.

- Што оно дете не остави код куће, да ти барем штогод помогне? Толики имућнији и задружнији људи, па нису кадри одвојити своје деце... Ти си ионако сирота и мученица, па...

- Не дам ја, дешо, да ми деца буду последња у селу! - одговори Миона и заплами се мало у образу. - Покојни Сибин, Бог да га прости, често је говорио како ће, ако дочека, школовати Огњана. Ја сам му испунила жељу... Кад сам се мучила толико година, неће ми зар бити ништа ако се помучим још неко време...

Ко је главни лик приповетке?

Опишите Миону.

Шта Миона мисли о образовању и раду?

